

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojcieszowie za 2024 rok

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojcieszowie zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej przedstawia sprawozdanie ukazujące działania realizowane w 2024 roku. Przedmiotem działalności Ośrodka jest głównie wykonywanie zadań własnych i zleconych z zakresu pomocy społecznej określonych w ustawie o pomocy społecznej oraz innych ustaw.

Wszystkie zadania realizowane były w sposób ciągły w obszarze diagnozowania i zaspokajania potrzeb mieszkańców Wojcieszowa, ze szczególnym uwzględnieniem osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej np. seniorów, niepełnosprawnych, bezrobotnych. Wzmacniano katalog form wsparcia dzięki pozyskanym środkom zewnętrznym w ramach Programów „Opieka Wytchnieniowa”, „Posiłek w szkole i w domu”, Pomoc Żywnościowa 2021-2027 Podprogram 2024 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego.

W 2024 roku realizowano również zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, dodatków mieszkaniowych, bonu energetycznego, a także z zakresu potwierdzaniem prawa do świadczeń opieki zdrowotnej dla osób, które nie posiadają ubezpieczenia zdrowotnego.

Ośrodek realizował także zadania, które będą opisane w odrębnych sprawozdaniach, w zakresie: profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Z analizy danych z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2024 roku wynika, że coraz więcej osób i rodzin objętych pomocą wymaga wsparcia wyłącznie w formie pracy socjalnej. Główną przyczyną konieczności udzielenia intensywnego wsparcia w ramach prowadzonej pracy socjalnej jest znaczna liczba osób niezaradnych życiowo, starszych, samotnych i niepełnosprawnych wymagających wsparcia pracowników socjalnych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojcieszowie jest jednostką organizacyjną Gminy Wojcieszów. Funkcjonuje na podstawie Uchwały Nr XIII/71/90 Miejskiej Rady Narodowej z dnia 20.04.1990 roku w sprawie powołania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojcieszowie.

W roku 2024r. realizowano szeroki zakres zadań, wynikających z następujących aktów prawnych:

- ustawy o pomocy społecznej;
- ustawy o świadczeniach rodzinnych;
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
- ustawy o dodatkach mieszkaniowych;
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustawy o ochronie zdrowia psychicznego;
- ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- ustawy o systemie oświaty;
- ustawy o pracownikach samorządowych;
- ustawy o promocji zatrudnienia i rynku pracy;
- ustawy o karcie dużej rodziny;
- ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- wieloletni rządowy program "Posiłek w szkole i w domu".
- ustawy-Prawo ochrony środowiska;

- Ustawa o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu zmiennego i ciepła systemowego z dnia 23 maja 2024 r.
- ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy.

Sprawozdanie zawiera analizę budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za 2024 rok wraz ze strukturą organizacyjną oraz szczegółowy opis realizowanych zadań.

Organizacja

Podstawowa struktura organizacyjna jednostki w 2024r.

Tabela 1

Lp.	Nazwa komórki organizacyjnej	Wykaz stanowisk	Wymiar zatrudnienia
1.	Kierownik	Kierownik MOPS	1
2.	Dział finansowo - księgowy	Główny księgowy	1
3.	Dział pomocy środowiskowej	Specjalista pracy socjalnej	1
		Starszy pracownik socjalny	1
		Pracownik socjalny	1
		Opiekunka domowa	1
4.	Dział świadczeń rodzinny	Referent	2
5.	Samodzielne stanowiska	Sprzątaczką	0,5
		Asystent rodziny	0,5
Łącznie liczba zatrudnionych			10 osób (w przeliczeniu na etat: 9 etatów)

Analiza zadaniowa budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojcieszowie.

Plan finansowy oraz jego wykonanie z podziałem na zadania własne i zadania zlecone gminie w 2024r.

Tabela nr 2

Zadania	Plan	Wydatki
Zadania własne	2.166.360,49	2.054.633,08
<i>Finansowane z budżetu gminy</i>	1.550.879,49	1.462.703,55
<i>Dofinansowane z dotacji budżetu państwa</i>	615.481,00	591.929,53
Zadania zlecone gminie	2.504.879,78	2.401.032,45
Razem	4.671.240,27	4.455.665,53

Zadania z zakresu pomocy społecznej.

Liczba osób i rodzin objętych pomocą społeczną.

Tabela nr 3

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Pomoc ogółem	138	186
Praca socjalna ogółem:	110	186
w tym wyłącznie praca socjalna	48	77

Powody przyznania pomocy społecznej w 2024r.

Tabela 4

Powody	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	76	133
Bezrobocie	73	141
Niepelnosprawność	37	49
Długotrwała i ciężka choroba	39	47
Potrzeba ochrony macierzyństwa	9	38

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	20	66
Alkoholizm	27	40
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	2
Narkomania	3	3
Zdarzenie losowe	1	2

Zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w roku 2024 przysługiwało:

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 776 zł, zwanej dalej "kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej",
- 2) osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 600 zł, zwanej dalej "kryterium dochodowym na osobę w rodzinie".

1. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych

Świadczenia adresowane dla osób/rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium dochodowe w szczególności z powodu ubóstwa, długotrwałej choroby, niepełnosprawności, bezrobocia, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, alkoholizmu, narkomanii, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego.

2. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych

Świadczenia tego udziela się na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu opału, leków i leczenia, żywności, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, koniecznych i niezbędnych drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także pokrycia kosztów pogrzebu.

3. Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.

Świadczenie to może być przyznane osobie albo rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego. W takim przypadku zasiłek może zostać przyznany niezależnie od dochodu.

4. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych.

Osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub z innych przyczyn wymagają pomocy innych osób i pomocy w zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze.

5. Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

6. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych.

Zasiłek stały jest świadczeniem przysługującym osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, jeżeli dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub osoby w rodzinie.

7. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne

Ośrodek opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne osobom pobierającym zasiłek stały.

8. Sprawienie pogrzebu

Sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego. Zorganizowanie pogrzebu, także osobie bezdomnej, ciąży na gminie tylko i wyłącznie w sytuacji, gdy tego obowiązku nie może wypełnić rodzina.

9. Zapewnienie dzieciom i osobom dorosłym pomocy w zakresie dożywiania.

MOPS w 2024 r. realizował pomoc w ramach wieloletniego Programu „Posiłek w szkole i w domu” w formie posiłków w Szkole Podstawowej, Miejskim Przedszkolu Publicznym, Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym oraz w formie świadczenia pieniężnego na zakup żywności.

10. Praca socjalna

Jest to działalność nakierowana na pomaganie innym, praca z drugim człowiekiem, skupienie się na rozwiązywaniu problemów jednostki, rodziny lub grupy społecznej. W 2024 r. wsparcia w formie pracy socjalnej udzielono 110 rodzinom (186 osób w tych rodzinach) w tym wyłącznej pracy socjalnej dla 48 rodzin (77 osób w rodzinach). Wsparcie to realizowane było poprzez różnorodne działania np. doradztwa, rozmowy motywacyjne, skierowania na leczenie, skierowania do innych instytucji, udzielanie porad prawnych lub administracyjnych, napisania podania lub innego dokumentu, wyszukania oferty pracy, diagnozy rodziny, skierowania do specjalisty, wspólnego planowania, koordynowania działań podopiecznego.

11. Udzielanie schronienia osobom tego pozbawionym.

Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami. Gmina Wojcieszów posiada umowę z Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta, Koło w Świdnicy, na mocy której może udzielić schronienia osobie bezdomnej. W 2024 r. do Schroniska dla osób bezdomnych w Świdnicy, ul. Westerplatte 51 w miesiącu grudniu 2024r. skierowano 1 osobę.

12. Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

Osoba zwolniona z zakładu karnego może ubiegać się o świadczenia z pomocy społecznej.

13. Wydatki na realizację zadań własnych w 2024 r.

Tabela 5

Formy pomocy	Liczba rodzin	Kwota świadczeń	Środki własne	Kwota dotacji
Zasiłki okresowe	73	203.990	0	203.990
Zasiłki celowe;	73	16.580	16.580	0
w tym specjalne zasiłki celowe	4	1.350	1.350	0
Zasiłki celowe z tytułu zdarzenia losowego	1	5.000	5.000	0
Dożywianie ogółem, w tym: posiłki	126	50.000	10.000	40.000
	26	12.557	2.511	10.046
zasiłki celowe	117	37.443	7.489	29.954
Usługi opiekuńcze	15	81.086	0	0
Opłaty DPS	6	337.741	337.741	0
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	22	13.976	0	13.976
Sprawienie pogrzebu	1	4.000	4.000 zł	0
Tymczasowe schronienie w schronisku dla osób bezdomnych.	1*	0,00	0,00 zł	0,00

***Pierwsze wydatki zostaną poniesione w 2025r.**

14. Usuwanie skutków klęski żywiołowej 2024

We wrześniu 2024 r. na terenie Miasta Wojcieszów wystąpiła powódź. Rada Ministrów w drodze rozporządzenia określiła wykaz gmin i miejscowości poszkodowanych w wyniku wystąpienia powodzi, w którym od 20 września 2024 r. znalazł się także powiat złotoryjski. W związku z powyższym w dniu 16 września 2024 r. Zarządzeniem Burmistrza Miasta Wojcieszów powołana została stała Komisja Miejska do szacowania strat w wyniku zdarzeń mających charakter klęsk żywiołowych, w skład której wchodziło m.in. dwóch pracowników socjalnych. Członkowie Komisji odbyli 68 wizyt lokalnych w lokalach mieszkalnych i budynkach gospodarczych.

Do ośrodka wpłynęło 97 wniosków o udzielenie pomocy z tytułu strat poniesionych w wyniku powodzi.

Wydatki na realizację zadania w 2024r.

Tabela nr 6

Lp.	Forma pomocy	Liczba rodzina, którym przyznano pomoc decyzją	Kwota
1.	zasiłki na pokrycie kosztów zużycia energii elektrycznej lub paliwa niezbędnych do osuszenia pomieszczeń w wysokości 1 tys. zł brutto	37	37.000,00
2.	zasiłki powodziowe do 2 tys. zł	41	78.500,00
3.	zasiłki celowe na pomoc doraźną w wysokości 8 tys. zł	7	56.000,00
4.	Zasilek losowy na cele edukacyjne	12	12.000,00

15. Pomoc materialna o charakterze socjalnym

MOPS realizuje pomoc materialną o charakterze socjalnym na podstawie ustawy o systemie oświaty. Pomoc ma na celu zmniejszenie różnic w dostępie do edukacji, umożliwienie pokonywania barier dostępu do edukacji wynikającej z trudnej sytuacji materialnej ucznia.

Zgodnie z przepisami ustawy o systemie oświaty pomoc socjalna dla uczniów może mieć postać:

- stypendium szkolnego,
- zasiłku szkolnego.

Stypendium szkolne przysługuje uczniowi zamieszkałemu na terenie Gminy Wojcieszów znajdującemu się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie (kryterium dochodowe wynosi 600,00zł na osobę w rodzinie).

Wydatki na stypendium szkolne w 2024r.

Tabela 7

Forma pomocy	Liczba osób	Kwota świadczeń	Środki własne	Kwota dotacji
Stypendium szkolne /zasiłek szkolny	22/1	22.897,00	4.579,40	18.317,60

Zasilek losowy na cele edukacyjne zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 września 2024 w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i uczniom w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne, pomoc uczniom w formie wyjazdów terapeutyczno- edukacyjnych oraz pomocy dzieciom i uczniom w formie zajęć opiekuńczych i zajęć terapeutyczno- edukacyjnych w latach 2022-2024.

Wydatki na zasiłki losowe na cele edukacyjne.**Tabela 8**

Forma pomocy	Liczba osób	Kwota świadczeń	Środki własne	Kwota dotacji
Zasiłek losowy na cele edukacyjne	7	7 000,00	0	7 000,00

16. Dodatki mieszkaniowe

Zasady, tryb przyznawania, ustalania wysokości i wypłacania dodatków mieszkaniowych reguluje ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych.

Wydatki na dodatki mieszkaniowe w 2024r.**Tabela nr 9**

Forma świadczeń	Liczba osób	Kwota świadczeń	Środki własne	Kwota dotacji
Dodatki mieszkaniowe	34	84 873,83	84 873,83	0,00

Zadania zlecone gminy o charakterze obowiązkowym

1. **Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.** W okresie sprawozdawczym nie wpłynął wniosek na ww. formę wsparcia.

2. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki.

Wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki jest świadczeniem pieniężnym z pomocy społecznej. Powyższy przepis reguluje art. 36 pkt 1 lit. h oraz art. 53a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Wynagrodzenie wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd. Wynagrodzenie to obliczone w stosunku miesięcznym nie może przekraczać 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia.

Udzielenie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

Wydatki na realizację zadań zleconych w 2024r.**Tabela nr 10**

Formy pomocy	Liczba osób	Kwota świadczeń	Kwota dotacji
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	0	0	0
Wynagrodzenie za sprawowanie opieki	7	76 566,00 zł	76 566,00 zł

Środki z Funduszu Solidarnościowego.**Resortowy Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka Wytchnieniowa” – dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024.**

W ramach ww. programu realizowane było wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności.

W odniesieniu do członków rodzin Program zapewniał czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnieniem czasu na odpoczynek i regenerację.

Uczestnicy Programu, którym przyznano pomoc w postaci usługi opieki wychowawczej nie ponosili odpłatności za przyznane usługi. Usługi świadczone były w formie pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej

Tabela nr 11

Wydatki na realizację Programu w 2024r.

Liczba osób niepełnosprawnych, którym przyznano usługi opieki wychowawczej	Łączna liczba godzin usługi	Kwota środków wykorzystanych z Funduszu Solidarnościowego
6	907	46.247,00 zł

Działalność Zespołu Interdyscyplinarny.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej działający w Gminie Wojcieszów został powołany w obecnej formie Zarządzeniem nr 0050.653.2023 Burmistrza Miasta Wojcieszów z dnia 14 września 2023 r. Powołanie nowego Zespołu miało miejsce w związku z nowelizacją Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dn. 29 lipca 2005 r. (t.j. Dz. U. 2021 r., poz. 1249 z późn. zm.), której przepisy weszły w życie w dn. 22 czerwca 2023 r. Do tego dnia Zespół funkcjonował pod nazwą Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Wojcieszowie. Nowo powołany Zespół opracował regulamin funkcjonowania oraz przygotował projekt Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2028. W 2024 r. Zespół odbył łącznie 6 posiedzeń, swoimi działaniami objął 13 rodzin i 16 procedur „Niebieskie Karty”. W 2024 r. w ramach ww. procedur powołano 10 grup diagnostyczno-pomocowych, które odbyły łącznie 35 posiedzeń. W 2024 r. działania Zespołu dotyczyły łącznie 47 osób. W 2024 roku zakończono procedurę „Niebieskie Karty” łącznie w 8 przypadkach, w tym w 7 w związku z ustaniem przemocy domowej i uzasadnionym przypuszczeniem, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej, a w 1 w związku z brakiem zasadności podejmowania działań.

Osoby doznające przemocy oraz stosujące przemoc domową korzystały ze wsparcia specjalistów w Punkcie Konsultacyjnym dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ofiar przemocy w rodzinie w Wojcieszowie. W ramach ww. punktu ww. osoby otrzymywały pomoc w formie konsultacji terapeuty leczenia osób uzależnionych i współuzależnionych oraz porad prawnych radcy prawnego. Członkowie grup diagnostyczno-pomocowych i Zespołu udzielali ww. rodzinom wsparcia, pomocy i porad, kierowali do specjalistów w danej dziedzinie, motywowali do składania wniosków do m.in. Komisji Mieszkaniowej, Sądu, Policji, wystosowywali pisma do organów administracji publicznej.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. nakłada na członków Zespołu nowe obowiązki podnoszenia kompetencji poprzez uczestnictwo w szkoleniach. Członkowie Zespołu zostali zgłoszeni do odbycia obowiązkowego szkolenia w terminie 12 miesięcy od dnia ich powołania w skład Zespołu. Wszyscy członkowie Zespołu odbyli bezpłatne szkolenia przeprowadzone przez Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej w wymiarze 24 godzin dydaktycznych w zakresie: podstaw prawnych działania zespołu interdyscyplinarnego oraz prowadzenia procedury Niebieskie Karty. Psychologiczne aspekty w pracy z ofiarą przemocy domowej, sprawcy oraz dziecka w procedurze Niebieskie Karty.

Wraz z wejściem w życie nowych przepisów nałożono na członków Zespołu więcej zadań i poszerzono kompetencje.

Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę:

1. Potwierdzanie prawa do opieki zdrowotnej.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej w sprawach świadczeniobiorców

innych niż ubezpieczeni, spełniających kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej. W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy pracownik socjalny przeprowadza rodzinny wywiad środowiskowy. Decyzję, potwierdzającą prawo do świadczeń opieki zdrowotnej wydają się na okres 90 dni. MOPS w Wojcieszowie w roku 2024 r. wydał 2 decyzje przyznające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

2. Świadczenia rodzinne.

Świadczenia rodzinne są udzielane na okresy zasiłkowe, które trwają od 01 listopada jednego roku do 31 października roku następnego. Ustawa o świadczeniach rodzinnych wprowadza następujące rodzaje świadczeń:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy,
- jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka,
- świadczenie rodzicielskie.

Obok posiadania dziecka na utrzymaniu, głównym kryterium uprawniającym do świadczeń rodzinnych jest przeciętny miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie z roku kalendarzowego poprzedzającego okres zasiłkowy. Kryterium dochodowe dotyczy dochodu netto i wynosi 674,00 i 764,00 jeśli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne. Kryterium obowiązuje również przy ustalaniu prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego wynosi 764,00, a także jednorazowej zapomogi z tyt. urodzenia dziecka w wys. 1 922,00zł. W sytuacji gdy rodzina przekracza ustawowe kryterium dochodowe istnieje możliwość przyznania tych świadczeń z zastosowaniem tzw. mechanizmu „złotówka za złotówkę”.

W sytuacji gdy rodzic samotnie wychowuje dziecko, zachodzi konieczność ustalenia alimentów na rzecz dziecka od drugiego rodzica. Wówczas może ubiegać się o w/w świadczenia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka w wys. 1000,00zł na 1 dziecko
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w wys. 400,00zł miesięcznie,
- samotnego wychowywania dziecka w wys. 195,00zł, a w przypadku dziecka niepełnosprawnego nie więcej niż 386,00zł
- wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej w wys. 95,00zł na trzecie i kolejne dziecko,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego w wys. 90,00zł na dziecko do 5 lat, w wys. 110,00zł na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia,
- rozpoczęcia roku szkolnego w wys. 100,00zł jednorazowe na każde dziecko rozpoczynającego naukę w szkole lub roczne przygotowanie przedszkolne,
- podjęcie nauki przez dziecko poza miejscem zamieszkania w wys. 110,00zł na zamieszkanie w internacie lub 69,00zł na dojazd do szkoły. Aby skorzystać z w/w dodatków należy mieć prawo do zasiłku rodzinnego. Prawo do poszczególnych dodatków ustalane jest po spełnieniu warunków w ustawie. Poza zasiłkami rodzinnymi wraz z dodatkami w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych MOPS realizuje świadczenia opiekuńcze:
- zasiłek pielęgnacyjny w wys. 215,84zł miesięcznie -, zasiłek przysługuje niezależnie od dochodu rodziny i osoby, Przeznaczony jest dla osób niepełnosprawnych, oraz dla osób, które ukończyły 75 lat. Do zasiłku pielęgnacyjnego mają prawo osoby, które nie nabyły uprawnienia do dodatku pielęgnacyjnego z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- świadczenia pielęgnacyjne w 2024 roku w wys. 2 988,00 przyznawane osobom, które sprawują opiekę nad osobą w wieku do ukończenia 18. roku życia legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Kwota świadczenia pielęgnacyjnego podlega corocznej waloryzacji i od 1 stycznia 2025 roku przysługuje w kwocie 3 287,00zł miesięcznie.

- specjalny zasiłek opiekuńczy w wys. 620,00zł miesięcznie – od 1 stycznia 2024 r. został uchylony art. 16a ustawy o świadczeniach rodzinnych regulujący zasady przysługiwania specjalnego zasiłku opiekuńczego. Oznacza, że od tej daty specjalny zasiłek opiekuńczy nie jest już przyznawany.

Do katalogu świadczeń rodzinnych zalicza się także:

- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, wypłacana w wys. 1 000,00zł jednorazowo, uzależniona od dochodu (1 922,00zł na osobę w rodzinie) oraz od zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego opiekę lekarską minimum do 10 tygodnia ciąży,

- świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko i nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Wypłata tego świadczenia nie jest uzależniona od kryterium dochodowego. Wysokość świadczenia rodzicielskiego wynosi 1000,00zł miesięcznie i przysługuje przez okres 52 tygodni w przypadku urodzenia jednego dziecka, 65 tygodni w przypadku urodzenia dwojga dzieci.

Wydatki na świadczenia rodzinne oraz liczba świadczeń w 2024r.

Tabela Nr 12

Lp	Formy pomocy	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
1.	Zasiłki rodzinne	1 240	147.171,00
2.	Dodatki do zasiłku rodzinnego	838	97.762,00
3.	Świadczenia rodzicielskie	60	55.425,00
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	1 786	385.490,00
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	254	757.892,00
6.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	10	6.200,00
7.	Zasiłek dla opiekuna	11	6.820,00
8.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	5	5.000,00
9.	Zasiłki rodzinne z dodatkami przyznane w ramach mechanizmu „złotówka za złotówkę”	22	1.029,46
Świadczenia rodzinne dla Obywateli Ukrainy, przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.			
1.	Zasiłek pielęgnacyjny	12	2.590,08
2.	Świadczenie pielęgnacyjne	12	35.856,00

3. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługuje jeżeli dochód w rodzinie nie przekracza kwoty 1 209,00zł na jedną osobę, świadczenia przysługują osobom uprawnionym, które mają zasądzone alimenty od osoby zobowiązanej, a egzekucja tych alimentów jest bezskuteczna. Zgodnie z art. 27 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, dłużnik alimentacyjny zobowiązany jest do zwrotu należności z tytułu wpłaconych świadczeń z

funduszu alimentacyjnego wraz z ustanowionymi odsetkami. Dłużnicy alimentacyjny zwrócili w 2024r. kwotę 82 948,66 zł z tego na dochody budżetu państwa przekazano kwotę 68 724,44 zł, pozostała kwota 14 224,22 zł przekazana została na dochody własne organu właściciela – czyli Gminy Wojcieszów. Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego wiąże się z postępowaniem wobec dłużników alimentacyjnych. MOPS w Wojcieszowie prowadził postępowanie wobec 20 dłużników, natomiast wobec 11 dłużników postępowanie prowadzi organ właściwy dłużnika.

Wydatki na świadczenia alimentacyjne i zwroty dłużników w 2024 r.

Tabela nr 13

Wyszczególnienie	Kwota wypłaconych świadczeń	Liczba świadczeń / liczba osób
Wypłacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego	173.190,00	412 / 38 osób
Kwoty zwrócone przez dłużników, w tym:	82.948,66	
- przekazane na dochody budżetu państwa	68.724,44	
- przekazane na dochody własne wierzyciela (Gmina Wojcieszów)	14.224,22	
Dług z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (narastająco)	2.235 052,00	

4. Świadczenia wychowawcze - koordynacja

MOPS wypłacił świadczenia wychowawcze rodzicom, którzy pracują za granicą w ramach koordynacji w zakresie zabezpieczenia społecznego, które obowiązują w państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz w państwach Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Wydatki na świadczenia wychowawcze w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego

Tabela 14

Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
Świadczenia wychowawcze	24	12.000,00

5. Świadczenia „ZA ŻYCIEM”.

Od 1 stycznia 2017r. na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” wypłacane jest jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000 zł. Świadczenie przysługuje niezależnie od wysokości dochodu osiąganego przez członka rodziny. Aby uzyskać jednorazowe świadczenie, konieczne jest spełnienie kilku warunków. Wniosek o wypłatę świadczenia należy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Ponadto podstawowym warunkiem jest posiadanie zaświadczenia lekarskiego, potwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Podobnie jak w przypadku jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka (tzw. becikowego) jednorazowe świadczenie przysługuje w sytuacji, gdy matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu.

MOPS Wojcieszów w 2024 r. nie wypłacił świadczenia „Za życiem”, w okresie sprawozdawczym nie wpłynął żaden wniosek w sprawie ww. świadczenia.

6. DODATEK OSŁONOWY.

Dodatek miał na celu wsparcie „osób najuboższych w celu eliminacji zjawiska ubóstwa i wykluczenia energetycznego”, dlatego przewidziano kryterium dochodowe:

1. Osobie w gospodarstwie domowym jednoosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu **nie przekraczał kwoty 2.100 zł** (gospodarstwo domowe jednoosobowe tworzy osoba fizyczna samotnie zamieszkująca i gospodarująca)
2. Osobie w gospodarstwie domowym wieloosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu **nie przekraczał kwoty 1.500 zł na osobę** (gospodarstwo domowe wieloosobowe tworzy osoba fizyczna oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujące i gospodarujące).
3. W przypadku gdy wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu członka rodziny przekraczała ww. kryteria, dodatek osłonowy przysługiwał w wysokości różnicy między kwotą dodatku osłonowego a kwotą, o którą został przekroczony przeciętny miesięczny dochód. W przypadku gdy wysokość dodatku osłonowego, ustalona zgodnie z tymi zasadami jest niższa niż 20 zł, dodatek ten nie przysługiwał.

Dodatek osłonowy wynosił rocznie:

- **228,80 zł** dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- **343,20 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób;
- **486,20 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób;
- **657,80 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Dodatek osłonowy, w przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węglopodobnymi, wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2021 r. poz. 554, 1162 i 1243), wynosił rocznie:

- **286,00 zł** dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- **429,00 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób;
- **607,75 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób;
- **822,25 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Tabela nr 15

Forma pomocy	Liczba wniosków	Kwota wypłaconych świadczeń	Kwota dotacji
Dodatek osłonowy	313	115.891,78	115 981,78

7. BON ENERGETYCZNY.

Bon energetyczny był świadczeniem pieniężnym przysługującym jednorazowo gospodarstwu domowemu jednoosobowemu, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 323 i 858) za 2023 r., zwanego dalej "przeciętnym dochodem za 2023 r.", nie przekraczała kwoty 2500 zł, oraz gospodarstwu domowemu wieloosobowemu, w którym wysokość przeciętnego dochodu za 2023 r. na osobę nie przekraczała kwoty 1700 zł.

Bon energetyczny wynosił rocznie:

- 300 zł - gospodarstwu domowemu jednoosobowemu;
- 400 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 2 do 3 osób;
- 500 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 4 do 5 osób;

- 600 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z co najmniej 6 osób.

W przypadku gdy główne źródło ogrzewania danego gospodarstwa domowego było zasilane energią elektryczną i było wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2023 r. poz. 2496), do dnia 1 kwietnia 2024 r., albo po tym dniu - w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o których mowa w art. 27g ust. 1 tej ustawy, bon energetyczny wynosił:

- 600 zł - gospodarstwu domowemu jednoosobowemu;
- 800 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 2 do 3 osób;
- 1000 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 4 do 5 osób;
- 1200 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z co najmniej 6 osób

Tabela nr 16

Forma pomocy	Liczba wniosków	Kwota wypłaconych świadczeń	Kwota dotacji
Bon energetyczny	336	127 003,46	127 003,46

8. Karta Dużej Rodziny

System zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+. Karta Dużej Rodziny funkcjonuje zarówno w instytucjach publicznych, jak i w prywatnych firmach. Podstawa prawna Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny.

Wydatki na Kartę Dużej Rodziny w 2024r.

Tabela nr 17

Forma pomocy	Liczba wydanych kart	Liczba rodzin	Wydatkowana kwota	Kwota dotacji
Przyznanie karty dla wielodzietnej rodziny	17	9	137,00	137,00

9. Zaświadczenia „Czyste powietrze”

MOPS wydaje zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego zgodnie z art. 411 ust. 10 g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska dla osób, które ubiegały się o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W 2024r. wydano **24 zaświadczenia**.

Działania dodatkowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojcieszowie.

1. Przez cały rok pracownicy MOPS realizują zadanie polegające na wydawaniu osobom potrzebującym odzieży, obuwia, bielizny pościelowej i drobnych sprzętów domowego użytku ww. rzeczy pozyskiwanych od osób prywatnych.
2. We współpracy z Kuratorium Oświaty we Wrocławiu zrekrutowaliśmy **4** dzieci z rodzin najuboższych do uczestnictwa w bezpłatnej kolonii letniej w okresie od **05.08.2024r. do 18.08.2024r. w miejscowości Pustkowo nad morzem**.
3. We współpracy z TPD w Wojcieszowa przy Szkole Podstawowej oraz CBK realizowano projekt socjalny pn. „Spotkanie z Mikołajem ” skierowany do wszystkich dzieci z terenu Wojcieszowa w ramach, którego odbyło się przedstawienie teatralne oraz wręczono **160** paczek

dla dzieci. Spotkanie zostało zorganizowane w hali sportowej przy Szkole Podstawowej w Wojcieszowie. Łączna kwotę wydatków na ten cel wniosła 3 780,00 zł.

4. MOPS Wojcieszów nawiązał współpracę z Bankiem Żywności w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 w ramach, której wydano **13 163,40kg** żywności dla **180** osób, na łączną kwotę **77 469,53** zł. Z pomocy żywnościowej mogły skorzystać osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 poz. 1283 z póź.zm.) i których dochód nie przekraczał 265% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tj. 2056,40 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1590,00 zł dla osoby w rodzinie.

5. Pracownicy ośrodka stale podnoszą kwalifikacje zawodowe w ramach szkoleń zawodowych ze środków własnych oraz ze środków zewnętrznych. W 2024r. pozyskano środki finansowe z Krajowego Funduszu Szkoleniowego w kwocie **6.600,00zł** na kształcenie ustawiczne pracowników socjalnych.

Realizacja zakładanych zadań w 2024 r. aktualnie jest na etapie wdrażania:

1. W dniu 17.12.2024r. Gmina Wojcieszów przystąpiła do realizacji Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025 r. – kwota dofinansowania wynosi łącznie **104.529,92 zł**. Głównym celem Programu jest wprowadzenie bezpłatnych usług asystencji osobistej, jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Rozpowszechnianie usług asystencji osobistej zwiększa szanse osób z niepełnosprawnościami na prowadzenie bardziej niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia. Realizacja Programu ma na celu dążenie do poprawy funkcjonowania osoby z niepełnosprawnością w jej środowisku, pokazanie możliwości korzystania z życia kulturalnego oraz poprawę życia fizycznego.

2. W dniu 28.02.2025r. Gmina Wojcieszów przystąpiła do realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu terytorialnego – edycja 2025 r. – kwota dofinansowania wynosi łącznie **26.370,00 zł**. W ramach ww. programu realizowane będzie wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności. Program zapewni czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnieniem czasu na odpoczynek i regenerację.

Usługi świadczone będą nieodpłatnie w formie pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.

3. W dniu 07.02.2025r. został złożony wniosek/zapotrzebowanie na realizację programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 – Moduł II. Przewidywana liczba osób objętych wsparciem wynosi **25**, całkowity koszt realizacji zadania **22.800,00zł** całkowita kwota dofinansowania z budżetu państwa na realizację zadania **18.240,00zł**, udział procentowy gminy 80%. Aktualnie wniosek jest na etapie rozpatrywania.

4. W dniu 10.01.2025r. zostało złożony wniosek/zapotrzebowanie na utworzenie w Gminie Wojcieszów nowego mieszkania wspomaganego w ramach działania 4.4 programu „Za życiem”. Wysokość środków planowanych na realizację zadania ogółem **231.627,00zł**, środki z dotacji w wys. 80% kosztów realizacji zadania -wynoszą **185.302,00zł**. Tworzenie mieszkania wspomaganego należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Utworzenie takiego mieszkania przez Gminę Wojcieszów byłoby alternatywą dla instytucjonalnej opieki nad osobami z orzeczoną niepełnosprawnością w stopniu znacznym lub umiarkowanym (a nie wymagają całodobowej opieki), które z powodu trudnych warunków mieszkaniowych, bądź problemów rodzinnych nie mogą przebywać w swoim dotychczasowym miejscu zamieszkania. Na terenie Gminy Wojcieszów aktualnie można zaobserwować rosnące

potrzeby związane z zapewnieniem wsparcia w codziennym funkcjonowaniu osobom oraz rodzinom z osobami z niepełnosprawnością w stopniu znacznym lub umiarkowanym, ale nie wymagające opieki całodobowej. Grupa docelowa osoby z niepełnosprawnością w stopniu znacznym lub umiarkowanym korzystające z pomocy społecznej zwłaszcza w formie zasiłków stałych, usług opiekuńczych i pracy socjalnej.

5. W dniu 17.03.2023r. został podpisany list intencyjny dotyczący zawiązania Partnerstwa w ramach projektu „Sąsiedzka pomoc ma moc” w ramach FEDŚ 2021- 2027 wpisanego do strategii ZIT AJ, pomiędzy LGD Partnerstwo Duchy Góra, a Gmina WOJCIESZÓW reprezentowaną przez Sławomira Maciejczyka – Burmistrza Miasta Wojcieszów.

Projekt jest nadal procedowany przez Dolnośląską Instytucję Pośredniczącą. W ramach projektu przewidziane są sąsiedzkie usługi opiekuńcze, a także zakup tele-opasek, szkolenia dla opiekunów, dostęp do oprogramowania teleopieki dla MOPS, zakup pakietu niezbędnego do tele-opieki (karty sim, internet, rurter), dostęp do ratownictwa medycznego. System teleopieki będzie zapewniał wgląd, monitoring, system alarmowy, kontrolę wykonywanych usług.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Przedstawienie potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ustawowym obowiązkiem Kierownika ośrodka pomocy społecznej, wynikającym z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej.

W wyniku analizy powyższych danych można wnioskować, że w Gminie Wojcieszów realizowanych było wiele działań, które skierowane były do mieszkańców w celu zaspakajania ich potrzeb, a w szczególności niwelowania nierówności społecznych.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

1. Prowadzenie diagnozy sytuacji życiowej mieszkańców Gminy Wojcieszów.
2. Kontynuowanie realizacji wszystkich zadań w zakresie pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb.
3. Utrzymanie na tym samym poziomie standardów związanych z pracą socjalną oraz realizacją wypłaty świadczeń.
4. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację różnorodnych działań mających na celu wsparcie osób i rodzin oraz rozwój nowych form wsparcia.
5. Poszerzanie oferty usług dla osób starszych, niepełnosprawnych, udział w projektach UE, ministerialnych w których można uzyskać dofinansowanie na tego rodzaju wsparcie dla mieszkańców w związku z dużymi potrzebami w tym zakresie.

Uwagi końcowe

W obecnej polityce społecznej spotykamy się ze zmianą wizerunku ośrodków pomocy społecznej z tych wypłacających jedynie świadczenia pieniężne na aktywnych kreatorów lokalnej polityki społecznej. Ośrodek pomocy społecznej aktualnie podejmuje wiele działań o charakterze niematerialnym dedykowanym osobom, rodzinom i społeczności lokalnej tzw. usługi społeczne. Celem tych usług jest podnoszenie jakości życia mieszkańców poprzez zaspakajanie ich aktualnych potrzeb.

Należy także podkreślić, że pomoc społeczna nie jest w stanie funkcjonować i skutecznie wypełniać swoich zadań bez odpowiedniego wsparcia otoczenia to jest samorządu i jednostek organizacyjnych w Gminie Wojcieszów. Stąd też kierujemy szczególne podziękowanie do Państwa za dotychczasową stałą i systematyczną współpracę.

Kierownik Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Wojcieszowie